

19. Bun, V. *Elektoralnyi vybir ta elektoralna povedinka: osnovni modeli [Electoral vibration and electoral behavior: basic models]*. Retrieved from: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/11622/1/5_18Ukr_nac_ideya.pdf [in Ukrainian].

20. Damarska, A. (2015). Sotsiokulturnyi vymir sotsialnoi stratyfikatsii ukrainskoho suspilstva [Social and cultural vimir of social stratification of Ukrainian suspension]. *Sotsiologhiia: teoriia, metody, marketynh*, №2, 52-69 [in Ukrainian].

21. Kozlovets, M. (2017). Sotsialna struktura ukrainskoho suspilstva v konteksti postsotsialistychnykh transformatsii [Social structure of Ukrainian suspension in the context of post-social transformations]. *Visnyk natsionalnoho universytetu «Iurydychna akademiia im. Yaroslava Mudroho»*, № 4, 41-57 [in Ukrainian].

22. Libanova, E. M. (Eds.). (2012). *Nerivnist v Ukraini: masshtaby ta mozhlyvosti vplyvu [Irregularity in Ukraine: the scale and power of energy]*. Kyiv: Instytut demohrafii ta sotsialnykh doslidzhen im. M. V. Ptukhy NAN Ukrainy [in Ukrainian].

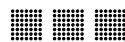
23. Orla, S.J., Muldoon, T. (n.d.). *Social class and models of agency: Independent and interdependent agency as educational (dis) advantage*. Retrieved from: http://www.ul.ie/psychology/sites/default/files/Jay_et_al-2018-Journal_of_Community_26_Applied_Social_Psychology.pdf.

Інформація про автора

СЛОТЮК Петро Володимирович – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та філософії, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, e-mail: slotuk@bigmir.net).

SLOTIUK Petro Volodymyrovych – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor of the Department of History of Ukraine and Philosophy, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, 3, Sonyaschna St., e-mail: slotuk@bigmir.net).

СЛОТЮК Петр Владимирович – кандидат исторических наук, доцент кафедры истории Украины и философии, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г. Винница, ул. Солнечная, 3, e-mail: slotuk @ bigmir.net).

УДК 378.147:378:101

DOI: 10.37128/2411-4413-2019-9-12

**СВІТОГЛЯДНО-ОСВІТНІ ТА
КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ТУРИЗМУ В
ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ
«ФІЛОСОФІЯ»©**

ЯРОВИЙ А.М.
кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри історії України
та філософії
Вінницький національний
аграрний університет
м. Вінниця

В статті розглядаються соціальні функції філософсько-світоглядних чинників із формування сучасної моделі фахівця з туризму. Дана модель формується і розглядається у відповідності з основним нормативним освітнім документом – Стандартом вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» освітньо-професійною програмою (ОПП). Автор робить вибірку найбільш вагомих із загальних компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів за спеціальністю «Туризм» та відслідковує з наданням відповідних обґрунтувань характер їх забезпечення при викладанні курсу «Філософія». Обґрунтовується позиція, що саме філософсько-культурологічний підхід в системі туристичної освіти дозволяє всій галузі туризму вийти на більш високий рівень самосвідомості та адекватно відобразити більш глибоке розуміння туризму не просто як сукупності подорожей та розваг, а як потужний фактор інтеграції та генерації духовності людини. Автор відслідковує вказані позиції на прикладі філософсько-культурологічного забезпечення відповідних компетентностей фахівців з туризму.

Ключові слова: туризм, туристична освіта, освітньо-професійна програма, модель фахівця, професійні компетентності, світоглядно-філософські знання, соціальні функції філософії.

Літ.: 13.

**IDEOLOGICALLY-EDUCATIONAL AND CULTURAL ASPECTS OF TOURISM
SPECIALISTS' TRAINING IN THE PROCESS OF TEACHING THE COURSE OF
«PHILOSOPHY»**

YAROVYI Anatolii,
Candidate of Philosophy Sciences,
Associate Professor
Vinnitsia National Agrarian University
(Vinnitsia)

The article deals with the social functions of philosophical factors in the formation of a modern model of tourism specialist. This model is formed and considered in accordance with the basic normative educational document - the Standard of higher education in the specialty 242 "Tourism" of the field of knowledge 24 "Sphere of service" by educational and professional program (OPP). The author makes a sample of some of the general competences provided by the educational-professional program of preparation of bachelors in the specialty "Tourism" and monitors the provision of appropriate substantiation of the nature of their provision in teaching the course "Philosophy". It is also substantiated that the philosophical and cultural approach in the system of tourism education allows the whole tourism industry to reach a higher level of self-awareness and adequately reflect a deeper understanding of tourism not just as a combination of travel and entertainment, but as a powerful factor in integrating and generating human spirituality. The author monitors these positions on the example of philosophical and cultural provision of relevant competencies of tourism specialists.

Key words: tourism, tourism education, educational and professional program, model of specialist, professional competence, ideologically-philosophical knowledge, social functions of philosophy.

Ref.: 13.

**МИРОВОЗРЕНЧЕСКИ-ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ И КУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ
ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ ПО ТУРИЗМУ В ПРОЦЕССЕ ПРЕПОДАВАНИЯ
КУРСА «ФИЛОСОФИИ»**

ЯРОВОЙ Анатолий Михайлович,
кандидат философских наук, доцент
Винницкий национальный аграрный университет
(г. Винница)

В статье рассматриваются социальные функции философско-мировоззренческих факторов по формированию современной модели специалиста по туризму. Данная модель формируется и рассматривается в соответствии с основным нормативным образовательным документом – стандартом высшего образования по специальности 242 «Туризм» отрасли знаний 24 «Сфера обслуживания» образовательно-профессиональной программы (ОПП). Автор делает выборку наиболее весомых из общих компетенций, предусмотренных образовательно-профессиональной программой подготовки бакалавров по специальности «Туризм» и отслеживает с предоставлением соответствующих обоснований характер их обеспечения при преподавании курса «Философия». Обосновывается позиция, что именно философско-культурологический подход в системе туристического образования позволяет всей отрасли туризма выйти на более высокий уровень самосознания и адекватно отразить более глубинное понимание туризма не просто как совокупности путешествий и развлечений, а как мощный фактор интеграции и генерации духовности человека. Автор отслеживает указанные позиции на примере философско-культурологического обеспечения соответствующих компетенций специалистов по туризму.

Ключевые слова: туризм, туристическое образование, образовательно-профессиональная программа, модель специалиста, профессиональные компетентности, мировоззренчески-философские знания, социальные функции философии.

Лит.: 13.

Постановка проблемы. Сучасний етап розвитку вищої освіти в Україні характеризується суттєвими трансформаціями, що в цілому сприяє утвердженню європейських стандартів освіти. Загальною тенденцією розвитку системи вищої освіти в Україні є поглиблення її демократичних процесів, що, в особливості, виражається в розширенні самостійності та автономності ЗВО [1].

Одним із практичних виявлень вказаних процесів є надання права кожному університету, кожній випусковій кафедрі (юридично відповідальній за підготовку фахівців відповідної спеціальності) по розробці освітньо-професійної програми (ОПП), як одного із основних стандартів

освітньої діяльності. Такий підхід надає можливість кожній випусковій кафедрі (та університету в цілому) на практиці вибудовувати моделі фахівця (бакалавра, магістра) та розглядати ці моделі в динаміці, в перспективному розвитку з врахуванням соціально-економічних особливостей регіону. Більше того, подібного роду моделювання та прогнозування дозволяє професорсько-викладацькому складу чітко визначитися з переліком відповідних компетентностей, яких студент повинен набути в аспекті викладання відповідної навчальної дисципліни.

Конструктивність даного підходу виявляється і стосовно студентства як здобувачів вищої освіти, в особливості студентів випускних курсів. Це дозволяє студенту вийти на більш високий рівень самоусвідомлення себе як здобувача вищої освіти з чітким розумінням своїх соціальних функцій. Конкурентність середовища ринку праці зобов'язує випускників чітко орієнтуватися в питаннях тих практичних компетентностей, які забезпечують їх власну конкурентноздатність як фахівця в контексті успішного виконання професійних функцій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вказані підходи стосуються, в тому числі, і підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти галузі знань 24 «Сфера обслуговування» спеціальності 242 «Туризм». Спеціальність «Туризм» універсальна за обсягом знань, що обумовлено багатопрофільним характером самої туристичної діяльності [2].

В сучасних умовах туризм стає галуззю, яка поступово займає одну з ключових ролей в національних економіках багатьох країн. Україна в цьому відношенні не виключення, а тому туристична галузь в Україні теж активно розвивається. Відповідно, це зумовлює підвищення інтересу з боку держави не лише до проблем розвитку туризму в цілому, а й до питань туристичної освіти. Туристична освіта в Україні набуває особливої актуальності. Свідченням того є значне збільшення кількості наукових публікацій присвячених підготовці кадрів у сфері туризму. Зміст професійної туристичної освіти детально розкрито в наукових дослідженнях Виноградової О.В. [3], Кнодель Л.В. [4], Лук'янової Л.Г. [5], Рабаданової Я.М. [6], Сакун Л.В. [7], Федорченко В.К. [8], Чорної Л.В. [9], Шпаченко І.А. [10] та ін.

Формулювання цілей статті. Метою даної статті є дослідження сучасного стану туристичної освіти, в Україні, механізмів функціонування світоглядно-культурологічних чинників формування сучасної моделі фахівця з туризму, що є безпосереднім відображенням адекватності туристичної освіти до практичних потреб галузі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Як уже зазначалося, сучасна модель фахівця з туризму безпосередньо є відображенням та формується у відповідності із одним із основних нормативних освітніх документів – освітньо-професійною програмою (ОПП), що є стандартом вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Цей стандарт затверджений наказом Міністерства освіти і науки України №1068 від 04.10.2018 р. [11].

Якщо проаналізувати більш детально зміст освітньо-професійної програми (ОПП), то в розділі IV Перелік компетентностей випускника ми якраз і знаходимо чітко визначені компетентності (інтегральні, загальні, спеціальні, фахові), яких повинен набути випускник бакалаврського рівня підготовки зі спеціальності «Туризм» .

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності відносяться і забезпечуються випусковою кафедрою, яка є юридично відповідальна за підготовку фахівців з туризму в цілому. Нас же цікавлять, в першу чергу, загальні компетентності, які забезпечуються, в тому числі, циклом гуманітарних дисциплін, серед яких навчальній дисципліні «Філософія» відводиться вагоме місце [11]. Така роль філософії об'єктивно зумовлюється тією соціальною функцією, яку вона відіграє в контексті підготовки фахівців з вищою освітою. Якщо однією тезою намагатися виразити сутність даної соціальної функції, то вона виражається в забезпеченні гуманістичного світоглядно-методологічного базису професійної підготовки.

В цілому, потрібно сказати про те, що протягом останніх років світоглядно-методологічна проблематика туризму набула особливої активності. Серед вітчизняних філософів одним з перших, хто здійснював теоретичне обґрунтування феномену «Туризм» були В. Антоненко, В. Лях, В. Пазенок, Т. Пархоменко, та інші. До розробки основних принципів і самої теорії туризму долучилися фахівці філософських наук Г. Горак, С. Горський, І. Зязюн, І. Надольний, М. Попович. Саме вони формували і розвивали світоглядно-методологічну основу туристознавства. Так, відомий український філософ В. Пазенок намагався надати всій системі туризму «людського виміру» і розглядав саму індустрію туризму в контексті гуманістичних світоглядно-культурологічних цінностей. Він обґрунтував необхідність більш глибокого розуміння самого

туризму не лише як просто процесу подорожей і відпочинку, а унікального духовного процесу розвитку особистості через здатність духовного засвоєння багатства природи і культури. Автор стверджував також про необхідність розгляду як складових теорії туризму таких компонентів як «соціологія туризму», «історія туризму», і, навіть, «педагогіка і психологія туризму» [12].

Як бачимо, в розробці теорії туризму пріоритетними стають соціокультурні, гуманістичні концепції, які зорієнтовані на людину та її здоров'я, забезпечення потреб в культурно-духовному, інтелектуальному розвитку. В такому контексті туризм розглядають як «різновид рекреації, активний відпочинок, під час якого відновлення працездатності поєднується з оздоровчими, пізнавальними, спортивними та культурно-розважальними цілями розширеного відтворення живих сил людини» [13]. У відповідності з таким розумінням туризму, інший український фахівець Л. Лук'янова запропонувала, так звану, модель рекреаційної освіти в туризмі. Згідно даної моделі передбачається відповідний освітній процес із формування знань, практичних навиків і вмінь, які б створили сприятливі умови для задоволення основних життєвих (сон, харчування, гігієна, рух) та духовно-інтелектуальних (дозвілля, спілкування, розваги, відпочинок) потреб людини. Центральне місце такої моделі відводиться компоненті світогляду як культурологічному, соціально-філософському мисленню [5].

В такому контексті необхідно вказати на вагому роль вивчення філософії в системі туристичної освіти, оскільки саме філософія забезпечує світоглядно-культурологічний базис подальшої туристичної діяльності. Світоглядна компонента духовності людини важлива при виконанні будь-якої професійної діяльності, оскільки саме вона складає ту духовну основу, яка забезпечує ефективність професійної діяльності людини та, в цілому, визначає весь її духовний простір. Світогляд людини – це не лише система знань і не самі знання як такі, що генеруються раціональною складовою мислення людини. Людина не лише раціональна істота. Не менш важливо бачити в людині чуттєву істоту. Емоційно-чуттєва складова психіки людини відіграє не меншу роль в її функціонуванні. Ми чомусь недооцінюємо чуттєву складову і все більше надаємо домінанті раціональності людини. Але це зовсім не відповідає дійсності. Між компонентами «раціонального» і «чуттєвого» в психіці людини існує відношення паритетності (а не пріоритетності), вони тісно взаємопов'язані і взаємопереходять одна в іншу. Тому, взаємозв'язок між ними доцільно було б зобразити у вигляді схеми: раціональні знання безперервно проходять через призму емоційно-чуттєвої складової психіки людини і на виході трансформуються в її людські переконання, які і є складовими світогляду людини. Дійсно, світогляд є системою переконань людини та її оцінки, власного бачення і розуміння світу, в якому живе людина, і самої людини та її відношення до зовнішнього світу. Людина начебто водночас перебуває в двох світах – зовнішній світ (система природи і суспільного буття) і внутрішній духовний світ (віртуальний світ людини, світ її переконань). Тут потрібно вказати на ще одну надзвичайно важливу позицію, яка виконує функцію інтегративного початку. Мова іде про систему інтересів і потреб людини, що визначає різноманітні форми її суб'єктивної діяльності. Людина завжди мислить і діє суб'єктивно, тобто як їй велить власні інтереси і потреби. При тому, скільки людей, стільки різноманітних виявлень суб'єктивності. Кожна людина, власне, і є творцем і вибудовує за формами власної суб'єктивності неповторну структуру власного світогляду (світобачення). Тому ми і стверджуємо, що скільки людей, стільки індивідуальних і неповторних світоглядів (світорозумінь). Особливо на цей аспект потрібно наголосити в системі туристичної освіти, оскільки сама специфіка такої соціальної діяльності як туризм стосується не просто лише подорожей і розваг (це зовнішнє, поверхнєве розуміння туризму). Внутрішнє і глибинне розуміння змісту і сутності туризму потрібно шукати в напрямку детермінації та інтеграції духовності людини, розвитку її світоглядно-гуманістичного наповнення.

Ось чому, якщо знову повернутися до системи туристичної освіти і проаналізувати державний освітній стандарт ОПП (освітньо-професійну програму), то в розділі IV «Перелік компетентностей випускника», в пункті загальні компетентності – позиція К.02 відзначається «Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірності розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технології, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя». Саме викладання курсу «Філософія» в межах спеціальності 242 «Туризм» і засвоєння студентами відповідних тем навчальної програми з філософії дозволяє забезпечити таку важливу із вказаних загальних компетентностей. Акцентуємо увагу на таку важливу сторону позиції К.02 як не просто здатність зберігати і примножувати цінності і

досягнення суспільства, але і розуміння історії і закономірності розвитку предметної області (тобто туризму), усвідомлення її місця в загальній системі знань. Тобто, в даному випадку, наголос робиться на досягнення всією галуззю туризм та туристичною освітою відповідного рівня самоусвідомлення своїх соціальних функцій як виду соціальної діяльності. Такий вищий рівень самосвідомості та цілепокладання всієї сфери туризму забезпечується шляхом звернення до філософської, світоглядно-методологічної її проблематики. І ще один надзвичайно важливий момент, який міститься в прикінцевих положеннях загальної компетентності К.02 – це апеляція до рухової активності, активного відпочинку та здорового способу життя. Людина – це завжди активна та дієва істота. Різноманітні форми соціальної діяльності складають внутрішню сутність самої людини. Сфера туризму виявляє та забезпечує нові, специфічні форми та види людської діяльності, направлені на детермінацію духовності людини. А тому, саме в площині діяльнісної людської сутності і потрібно виокремлювати і виявляти специфіку туристичної діяльності загалом та туристичної освіти, в особливості.

Ще на одну із загальних компетентностей туристичної освіти потрібно вказати, яка забезпечується викладанням курсу «Філософія», а саме К.04 «Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу», а також К.03 «Здатність діяти соціально відповідально та свідомо» [11]. Власне, вказані вище компетентності, взаємопов'язані і доповнюють одна другу. У курсі філософії, у розділах гносеологія і методологія розкриваються проблеми механізму пізнавальної діяльності людини, досліджуються емпіричні та теоретичні методи наукового дослідження. Засвоюючи закони діалектичної та формальної логіки майбутній фахівець з туризму набуває практичних навиків творчого критичного мислення, чіткості та визначеності, обґрунтованості та аргументованості власної позиції. З цим пов'язана здатність фахівця з туризму діяти соціально відповідально з урахуванням потреб розвитку держави та громадянського суспільства. І, нарешті, ще одна із загальних компетентностей забезпечується шляхом викладання курсу філософії, а саме К.01. Зміст даної компетентності реалізується через засвоєння студентами розділу соціальної філософії, де аналізується цілий комплекс питань суспільного буття, розуміння процесів суспільного розвитку та життя людини, виявлення його глибинних смислоутворюючих проблем та відповідей на них.

Всі ці питання набувають особливої актуальності, оскільки направлені на забезпечення цивілізаційних форм сталого розвитку в Україні, утвердження верховенства права і свобод громадянина в Україні. Туристична галузь і вся система туристичної освіти, в кінцевому рахунку, якраз і вбачає в цьому свої цільові установки та цінності, направлені на розвиток духовності людини [11].

Висновки. Таким чином, на основі всього вищенаведеного, можна зробити такий висновок, що філософська підготовка є важливою складовою туристичної освіти в Україні. Філософія покликана сприяти формуванню всебічно розвинутої особистості. Поряд із іншими дисциплінами гуманітарного циклу, філософія визначає і забезпечує відповідний рівень професійної підготовки, безпосередньо приймає участь у формуванні загальних компетентностей майбутнього фахівця бакалаврського рівня підготовки зі спеціальності 242 «Туризм». Станом на сьогодні туристознавство в Україні знаходиться на етапі становлення та розвитку. Вагомий внесок в здійснення цих процесів належить філософії, яка свою гуманістичну світоглядно-методологічну функцію реалізує не лише в системі туристичної освіти, але і, в цілому, у всій сфері туристичної діяльності.

Список використаної літератури

1. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014р. №1556-VII. *Урядовий кур'єр*. 2014.6 серп.
2. Про туризм: Закон України від 15 вересня 1995. №324/95-В. *Вісник Верховної ради*. 1995. 2 жовт.
3. Виноградова О.В. Туризм – як предмет наукових досліджень у контексті підготовки висококваліфікованих кадрів. *Вісник Луганського національного університету ім. Т. Шевченка*. Сер. Педагогічні науки. 2013. №18. С. 26-33.
4. Кнодель Л.В. Сучасна концепція системи туристичної освіти. *Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки*: Київ, 2004. С. 338-343.
5. Лук'янова Л.Г. Освіта в туризмі: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2008. 719 с.
6. Рабаданова Я.М. Особливості підготовки фахівців туристичної галузі. *Управління розвитком*. 2012. №5. С. 165-167.
7. Сакун Л.В. Теория и практика подготовки специалистов сферы туризма в развитых странах мира: монография. Київ: МАУП, 2004. 285 с.
8. Федорченко В.К. Підготовка фахівців для сфери туризму: монографія: Київ: Вища школа, 2002. 247 с.

9. Чорна Л.В. Вимоги до змісту та форм підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі в США. *Вісник Черкаського університету*. Вип 148. Черкаси, 2009. С. 7-12.
10. Шпаченко І.А. Инновационная составляющая профессиональной подготовки специалистов для сферы социально-культурного сервиса и туризма. *Вісник Луганського національного університету ім. Т. Шевченка. Сер. Педагогічні науки*. 2011. №2. С.74-78.
11. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: затв. наказом М-ва освіти і науки України від 4. жовт. 2018р. №1068. *Вища школа*. 2018. №11. С. 64-81
12. Пазенок В.С. Філософія туризму: навч. посіб. Київ: Кондор, 2004. 290с.
13. Бабарицька В. К. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: навч. посіб. Київ: Альтерпрес, 2004. 288 с.

References

1. Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» vid 01.07.2014. №1556-VII.
2. Zakon Ukrainy «Pro turyzm» vid 15.09.1995.№324/95-V.
3. Vynohradova O.V. Turyzm – yak predmet naukovykh doslidzhen u konteksti pidhotovky vysokokvalifikovanykh kadriv. / O.V. Vynohradova // *Visnyk Luhanskoho natsionalnogo universytetu im. T. Shevchenka. Serii: Pedagogichni nauky.* – 2013. – №18. – S. 26-33.
4. Knodel L.V. Suchasna kontsepsiia systemy turystychnoi osvity / L.V. Knodel// *Pedagogika i psykholohiia formuvannia tvorchoi osobystosti: problemy i poshuky: zb. nauk. prats.- Kyiv, 2004.- Vyr. 32.-S. 338-343.tsi*
5. Lukianova L.H. Osvita v turyzmi: navch.-metod. posib. / L. H. Lukianova. – K.: Vyshcha shkola, 2008. – 719 s.
6. Rabadanova Ya.M. Osoblyvosti pidhotovky fakhivtsiv turystychnoi haluzi. / Ya.M. Rabadanova // *Upravlinnia rozvytkom.* – 2012. – №5. – S. 165-167.
7. Sakun L.V. Teoriya y praktyka podhotovky spetsyalystov sfery turyzma v razvytykh stranakh myra: Monohrafiya.-K.: MAUP, 2004.- 285 s.
8. Fedorchenko V.K. Pidhotovka fakhivtsiv dlia sfery turyzmu: Teoretychni i metodychni aspekty:[monohrafiia] / Volodymyr Kyrylovych Fedorchenko.-K. :Vyshcha shk., 2002.-247 c.
9. Chorna L.V. Vymohy do zmistu ta form pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv turystychnoi haluzi v SShA/ L.V.Chorna// *Visnyk Cherkaskoho universytetu.*-2009.-Vyrusk 148.-s.7-12.
10. Shpachenko Y.A. Ynnovatsyonnaia sostavliaiushchaia professyonalnoi podhotovky spetsyalystov dlia sfery sotsyalno-kulturnoho servysa y turyzma/ Y.A. Shpachenko// *Vesnyk THP.*-2011.- №2.-S.74-78.
11. Standart vyshchoi osvity za spetsialnistiu 242 «Turyzm» haluzi znan 24 «Sfera obsluhovuvannia» dlia pershoho (bakalavrskoho) rivnia vyshchoi osvity. – *Nakaz MONU №1068 vid 04.10.2018.*
12. Pazenok V.S. Filosofiia turyzmu: navch. posib. / V. S. Pazenok, V. Ye. Fedorchenko. – K.: Kondor, 2004. – S. 7-29.
13. Babarytska V. K Menedzhment turyzmu. Turopereitynh. Poniatiino-terminolohichni osnovy, servisne zabezpechennia turproduktu: navch. posib. – K.: Alterpres, 2004. – 288 s.

Інформація про автора

ЯРОВИЙ **Анатолій Михайлович** – кандидат філософських наук, доцент, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, e-mail: a.yarovyy@ukr.net).

YAROVYI **Anatolii** – Candidate of Philosophy Sciences, Associate Professor, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, 3, Soniachna Str., e-mail: a.yarovyy@ukr.net).

ЯРОВОЙ **Анатолій Михайлович** – кандидат философских наук, доцент, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г. Винница, ул. Солнечная, 3, e-mail: a.yarovyy@ukr.net).

